

Slavnost Nejsvětější Trojice I.

AI Při pozorování lidské činnosti jsme se naučili lidi hodnotit podle různých kritérií. Jedním z nich je rozdělení lidí na teoretiků a praktiků. Teoretici jsou ti, kteří dokáží rozumovými argumenty zdůvodnit nějakou věc nebo jev. Praktici zase dokážou teorii přenést do praxe. Ačkoliv teoretici jsou potřební v každé oblasti, spíše jsou nám bližší lidé praktičtí. Vždyť co je z toho, kdyby někdo věděl teoreticky vysvětlit, jak se přibíjí hřebík, ale prakticky by to nedokázal?

KE I Ježíš Kristus se projevuje jako praktický člověk. Dokázal i nejtěžší náboženské pravdy vysvětlovat jasně a srozumitelně. Takto vysvětloval i pravdu o Nejsvětější Trojici. Chtěl ji přiblížit svým posluchačům tím nejsrozumitelnějším způsobem, aby ji uvěřili a přijali s otevřeným srdcem. DI Proto, když začíná veřejné účinkování, během křtu v Jordánu, ukázal jim Boha v Trojici. Svatý Lukáš o tom píše, že "sestoupil na něj Duch svatý v tělesné podobě jako holubice a z nebe zazněl hlas: Ty jsi můj milovaný Syn, v tobě mám zalíbení" (Lk 3, 22). Jindy, když ho apoštol Filip prosí, aby jim ukázal Otce odpovídá: "Filipe, tak dlouho jsem s vámi a neznáš mě?! Kdo vidí mne, vidí Otce. Věřte mi, že já jsem v Otci a Otec ve mně" (Jan 14, 9.11). Slyšeli jsme dnes, že Nikodémovi, když chtěl vysvětlit, v čem se projevuje láska Boha Otce říká: "Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby nezhynul nikdo, kdo v něho věří, ale měl život věčný" (Jan 3, 16). Ve své rozlučkové řeči smutných apoštolů povzbuzuje a slibuje jim že poprosí Otce, aby jim dal jiného Přímluvce, který zůstane s nimi navěky - Ducha pravdy. On je bude učit a připomene jim všechno, co slyšeli od něj (srov. Jan 14, 16.26). A ve svých posledních slovech na zemi dává apoštolům příkaz: "Jděte tedy, učte všechny národy a křtíte je ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého" (Mt 28, 19).

Vidíme, že Ježíš neteoretizoval na téma Nejsvětější Trojice. Nediskutoval s apoštolů, jak je to možné, že existuje jeden Bůh ve třech osobách. On je jen vyzýval, aby celým svým rozumem a srdcem uvěřili tuto pravdu. Aby, jak to píše sv. Pavel Korint'ánům, byla s nimi "milost Pána Ježíše a láska Boží i společenství Ducha" (2 Kor 13, 13).

PAR Každý kněz nebo student teologie vám řekne, že nejtěžší zkouška je z dogmatiky a zvláště z otázky o Nejsvětější Trojici (De Trinitate Dei). Možná se ptáte, proč. Je to proto, že v pozdějších stoletích po Kristu bylo potřeba různé náboženské pravdy rozumově vysvětlit. Vyžadovaly si to náboženské bludy a útoky na hlavní pravdy našeho náboženství. Byla to ale i přirozená touha vzdělanců rozumovými argumenty blíže objasnit tajemství naší víry. Proto i v objasňování tajemství Nejsvětější Trojice se začaly používat takové termíny jako substance, persona, plození, pochádzanie, relace, přivlastňování, pronikání a poslání. Tyto filozofické a odborné termíny dokazovali, že trinitární život v Bohu není proti rozumu, i když rozum ho nemůže zcela pochopit. Takto vznikl odborný traktát, který je v katolické dogmatice nejnáročnější.

Nicméně byla by to jen teorie, proti přání Ježíše, kdyby rozumové důkazy spojené s evangeliem neměli smysl pro náš konkrétní život.

MY Toto tajemství může obohatit náš život, pokud si uvědomíme, že jsme stvořeni k obrazu Trojice, která je společenstvím osob, a že i my jsme ve své podstatě bytostí společenské. Naše společenské zaměření se projevuje v rodinném, manželském, církevním a občanském životě. I když my nemůžeme dosáhnout dokonalé soužití, jak je v Bohu, protože jsme lidé hříšní a slabí, přece Boží život měl by být pro nás jediným a nejkrásnějším vzorem. Abychom se k tomuto vzoru mohly přibližovat, Nejsvětější Trojice nám vychází vstříc v tom, že chce v nás přebývat jako v živé svatyni Boha. Stává se to tehdy, když v naší duši není žádný těžký hřích. Tehdy je v nás Nejsvětější Trojice přítomna přes Ducha. On nám chce pomoci, abychom jednou mohli vidět Boha "tváří v tvář", ačkoli ani v nebi tajemství Božího života nebudeme úplně znát.

ADE Pokud bychom toto všechno věděli, ale nemělo by to cenu pro náš život, byli bychom jen náboženští teoretici. Být náboženským teoretikem znamená, že vím, jak mám žít podle vůle Boha, ale žiji si podle své vůle. A víte, že teorie bez praxe nemá smysl. Amen